

BEROEPSKWALIFICATIE (0105) Asbestverwijderaar

////////////////////////////////////

1. Globaal

1.1 TITEL

Asbestverwijderaar

Deze benaming wordt gebruikt in het beroepscompetentieprofiel van het Fonds voor Vakopleiding in de Bouwnijverheid fvb - ffc constructiv. Deze benaming wordt algemeen gebruikt door de sector. De Competent-fiche van SERV (I150302) gebruikt de benaming 'Asbestverwijderaar (m/v)'. De Competent-fiche geeft ook andere benamingen aan zoals 'Verwijderaar van asbestvezels', ...

1.2 DEFINITIE

De asbestverwijderaar verwijdert asbesthoudend materiaal, dat grote risico's voor de gezondheid inhoudt, volgens de methode van de hermetisch afgesloten zone, de couveusezak-methode of de methode van de eenvoudige handelingen en hij evacueert eveneens het hierbij ontstane asbestafval op een veilige manier teneinde gebouwen en structuren volledig asbestvrij te maken.

1.3 NIVEAU

4

1.4 JAAR VAN ERKENNING

2014

2. Activiteiten

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Basisactiviteiten

- Werkt in teamverband (co 00693)
 - Communiceert effectief en efficiënt
 - Wisselt informatie uit met collega's en verantwoordelijken
 - Overlegt over de voorbereiding, uitvoering en afwerking van de opdracht
 - Rapporteert aan leidinggevenden
 - Werkt efficiënt samen met collega's
 - Volgt aanwijzingen van verantwoordelijken op
 - Past zich flexibel aan (verandering van collega's, ...)
- Werkt met oog voor kwaliteit (co 00694)
 - Evalueert zijn eigen werkzaamheden kwalitatief en kwantitatief, en stuurt desnoods bij
 - Gaat zuinig om met materialen, gereedschappen, tijd en vermijdt verspilling
 - Houdt zich aan de regels voor traceerbaarheid van producten en uitgevoerde werken door het bijhouden van de etiketten en markering van de gebruikte materialen
- Werkt met oog voor welzijn, veiligheid en milieu (co 00695)
 - Herkent en signaleert gevaarlijke situaties, neemt gepaste maatregelen bij ongelukken en meldt ongevallen en incidenten volgens interne procedures
 - Past de voorschriften met betrekking tot netheid en hygiëne toe
 - Werkt ergonomisch
 - Controleert de aanwezigheid van en gebruikt PBM's en CBM's volgens de specifieke voorschriften
 - Ziet er op toe dat veiligheids- en milieuvoorschriften worden gerespecteerd
 - Herkent, voorkomt en beschermt tegen specifieke risico's zoals gevaarlijke en schadelijke stoffen (cement en hulpstoffen, kwarts- en houtstof, asbesthoudende producten, ...), lawaai, brand en explosies
 - Sorteert afval volgens de richtlijnen en vraagt om informatie in geval van twijfel
 - Gebruikt water voor taken en schoonmaak efficiënt
 - Gebruikt energiestromen duurzaam
 - Beperkt geluidshinder

PBM's en CBM's = persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen

- Gebruikt machines en gereedschappen (co 00696)
 - Selecteert te gebruiken machines en gereedschappen
 - Controleert de machines en gereedschappen voor gebruik
 - Gebruikt machines en gereedschappen op een veilige en efficiënte manier
 - Onderhoudt en reinigt de machines en gereedschappen na gebruik
- Organiseert zijn werkplek veilig en ordelijk (co 00697)
 - Ontvangt en begrijpt de opdracht
 - Richt de eigen werkplek in volgens voorschriften en/of instructies en houdt daarbij rekening met de algemene werforganisatie en de logische werkvolgorde
- Werkt op hoogte (co 00698)
 - Monteert en demonteert steigers volgens de instructies en veiligheidsregels

- Controleert de steigerklasse en doet een visuele controle van een steiger voor ingebruikname
- Herkent en signaleert gebreken van de steiger en de steigeronderdelen aan de bevoegde persoon
- Voert de gepaste verankeringen uit
- Gebruikt ladders volgens de veiligheidsregels
- Installeert vangnetten en geschikte randbeveiliging
- Gebruikt beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's)
- Bouwt goederenliften op en zekert die
- Bedient de goederenlift
- Gebruikt hefplatformen volgens voorschriften

Specifieke activiteiten

- Houdt rekening met de risico's bij het werken met asbest (co 00699)
 - Herkent asbesthoudende materialen
 - Is zich bewust van de risico's
 - Gebruikt ademhalingsbescherming
 - Gebruikt andere PBM's specifiek voor asbestwerken
 - Volgt de veiligheidsvoorschriften en -procedures nauwgezet op
- Bouwt de hermetisch afgesloten zone op (co 00700)
 - Timmert een raamwerk
 - Bevestigt de lagen plasticfolie en kleefband die de werkzone hermetisch scheiden van de aangrenzende zones
 - Plaatst een personeel- en materiaalsas
 - Voorziet een veilige afvoer en verwerking van het afvalwater
 - Voorziet een nooduitgang en een inspectievenster
 - Maakt niet verplaatsbare objecten, wanden, plafonds en vloeren schoon indien ze gecontamineerd zijn
 - Pakt niet verplaatsbare objecten, wanden, plafonds en vloeren in
- Verzekert luchtdichtheid en afzuiging van de hermetisch afgesloten zone (co 00701)
 - Stopt alle mogelijke uitgangen van lucht toe
 - Controleert de luchtdichtheid door middel van een rooktest
 - Plaatst extractoren en stelt ze in werking
- Gaat binnen en verlaat de hermetisch afgesloten zone volgens de procedures (co 00702)
 - Gaat de werkzone binnen volgens de procedure
 - Verlaat de werkzone volgens de procedure
- Verwijdert asbest volgens de methode van de hermetisch afgesloten zone (co 00703)
 - Bevochtigt asbesthoudende materialen
 - Maakt het asbesthoudend materiaal los
 - Schuurt de ondergrond af
 - Voert de fijnreiniging van de werkzone uit
- Bouwt de hermetisch gesloten zone af (co 00704)
 - Controleert visueel de eigen werkzone
 - Fixeert resterende losse asbestvezels
 - Maakt de lagen plastic folie, kleefbanden,... los

- Demonteert de zone (sassen, extractoren en raamwerk)
- Verwijdert asbestisolatie rond leidingen volgens de couveusezak-methode (co 00705)
 - Installeert de couveusezak
 - Bevochtigt de asbestisolatie
 - Verwijdert de asbestisolatie
 - Schuurt de leidingen af
 - Fixeert resterende losse asbestvezels
 - Verwijdert de couveusezak
- Verwijdert asbest volgens de methode van de eenvoudige handelingen (co 00706)
 - Fixeert losse asbestvezels
 - Demonteert asbesthoudende objecten
- Kapselt asbesthoudend materiaal in (co 00707)
 - Fixeert door te herbekleden
- Verpakt en ontsmet asbestafval (co 00708)
 - Maakt onderscheidt tussen ontsmetbaar en niet-ontsmetbaar afval
 - Verpakt en etiketteert niet-ontsmetbaar afval
 - Ontsmet ontsmetbaar afval door stofzuigen of een natte reiniging

2.2 DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis elektriciteit
- Basiskennis van EHBO
- Kennis van milieuzorgsystemen en -voorschriften in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van de bouwplaatsorganisatie
- Kennis veiligheids-, gezondheids-, hygiëne- en welzijnsvoorschriften
- Kennis van specifieke risico's van kwarts- en houtstof en andere gevaarlijke producten
- Kennis van specifieke risico's van elektriciteit, lawaai, trillingen, brand en explosies
- Kennis van ergonomische hef-, til- en werktechnieken
- Kennis van de voorschriften voor het veilig werken op hoogte
- Kennis van PBM's en CBM's
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen
- Kennis van de voorschriften rond afvalbeheer
- Kennis van een geoptimaliseerd verbruik van water, materialen en energie
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van werkdocumenten
- Kennis van materialen, gereedschappen en machines
- Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van controle- en meetmethoden en –instrumenten
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
- Kennis van het belang van een facefit test

- Kennis van montage- en aansluitingstechnieken en het belang van een goede aansluiting van het raamkader bij de hermetische zone
- Kennis van de verplichting tot gebruik van een dubbele folie
- Kennis van constructiewijze en -elementen van prefab sassen
- Kennis van criteria waaraan nooduitgang en/of inspectievenster dienen te voldoen zoals bereikbaarheid, grootte, signalisatie en afsluitbaarheid
- Kennis van de toegestane schoonmaaktechnieken en de gereedschappen en grondstoffen voor het schoonmaken
- Kennis van de technieken, gereedschappen en grondstoffen voor het afdekken niet-verplaatsbare installaties en het toestoppen van openingen
- Kennis van de bediening van het rookapparaat
- Kennis van de criteria waaraan een goede plaatsing dient te voldoen zoals stabiliteit, positionering van de extractietoestellen ten opzicht van de sassen en volledige uitblaas in de buitenomgeving
- Kennis van verplichtingen bij het werken in besloten ruimtes
- Kennis van bevochtigingstechnieken en de gereedschappen en grondstoffen voor het bevochtigen van asbesthoudend materiaal.
- Kennis van de technieken en de gereedschappen voor het afschuren van de leidingen
- Kennis van de fijnreinigingstechnieken en de gereedschappen en de grondstoffen voor de fijne reiniging
- Kennis van de eisen waaraan een goede verwijdering dient te voldoen
- Kennis van wanneer fixatie toegepast moet worden, de fixatietechnieken en de gereedschappen en de grondstoffen voor het fixeren
- Kennis van het doel van een vrijgavemeting
- Kennis van demontagetechnieken van hermetisch gesloten zones
- Kennis van hoe een couveusezak hermetisch te bevestigen
- Kennis van procedure bij het scheuren van de couveusezak
- Kennis van het verschil tussen ontsmetbaar en niet-ontsmetbaar afval en de specifieke procedures voor verpakking en evacuering
- Kennis van waar en hoe niet-ontsmetbaar afval op te slaan
- Kennis van de toegestane ontsmettingstechnieken
- Kennis van verpakkingsmaterialen en etikettering van niet-ontsmetbaar afval
- Kennis van de procedure voor het losmaken van een couveusezak
- Kennis van de procedures voor het verwijderen en ontsmetten van gereedschappen
- Kennis van de mogelijke bronnen van gevaar op het werk (contaminatie, stresserende effecten van werken met een masker, hitte, ..)
- Kennis van de geldende noodprocedures (evacuatie uit een zone...)
- Kennis van de opgelegde metingen van de concentraties van asbestvezels in de lucht, voor en tijdens de werkzaamheden en bij de vrijgave

- Grondige kennis van de verschillende types ademhalingsbescherming en hun functie
- Grondige kennis van de risico's van asbest en de ziektes die kunnen resulteren uit besmettingen met asbest
- Grondige kennis van de verschillende methodes van verwijdering (hermetische zone, couveusezak, eenvoudige handelingen) en de gevallen waarin elke methode mag toegepast worden
- Grondige kennis van de procedure voor het binnengaan en verlaten van de werkzone
- Grondige kennis van het doel van en het correct gebruik van de individuele beschermingsmiddelen en de hygiënische maatregelen

- Grondige kennis van verwijderingstechnieken en de gereedschappen en grondstoffen voor het verwijderen van asbesthoudend materiaal

PBM's en CBM's = Persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen

Cognitieve vaardigheden

- Het mondeling en/of schriftelijk kunnen rapporteren aan de leidinggevende
- Het efficiënt kunnen communiceren met collega's en derden: kunnen overleggen over de voorbereiding, uitvoering en afwerking van de opdracht en afstemmen van de eigen werkzaamheden op de activiteiten van anderen (bouwteam)
- Het kunnen controleren van de aanwezigheid van en kunnen gebruiken van PBM's en CBM's volgens de specifieke voorschriften
- Het kunnen herkennen, voorkomen en beschermen tegen specifieke risico's van gevaarlijke stoffen (cement en hulpstoffen, kwarts- en houtstof, asbesthoudende producten,...)
- Het kunnen herkennen, voorkomen en beschermen tegen specifieke risico's zoals lawaai, trillingen, brand en explosies
- Het kunnen herkennen en signaleren van gevaarlijke situaties, nemen van gepaste maatregelen bij ongelukken en melden van ongevallen en incidenten
- Het kunnen herkennen en signaleren van gebreken bij het gebruik van ladders en steigers
- Het kunnen lezen, begrijpen en controleren van plannen, werktekeningen, werkopgaveblad voorschriften en productfiches
- Het kunnen opzoeken en raadplegen van beschikbare en betrouwbare informatiebronnen;
- Het zorgzaam, efficiënt en veilig kunnen omgaan met materialen, gereedschappen en machines
- Het kunnen kiezen van de juiste ademhalingsbescherming
- Het correct kunnen gebruiken en op regelmatige basis controleren, ontsmetten, onderhouden, opbergen en/of verwijderen van de PBM's
- Het kunnen uitvoeren van een lektest bij het gebruiken van het ademhalingsmasker
- Het kunnen herkennen van asbestverdachte materialen
- Het kunnen inrichten van de eigen werkplek naargelang de verwijdermethode
- Het kunnen timmeren van een raamkader
- Het kunnen aansluiten van de watertoevoer, -afvoer en verwarmingselementen voor de douche
- Het kunnen realiseren van een nooduitgang en/of inspectievenster
- Het kunnen toepassen van de toegestane schoonmaaktechnieken
- Het kunnen plaatsen, aansluiten en in werking stellen van het rookapparaat
- Het kunnen plaatsen en in werking stellen van het extractiestoestel en controleren van de goede werking
- Het kunnen vervangen van de filters van het extractiestoestel
- Het strikt kunnen naleven van de procedure voor het binnengaan en het verlaten van de hermetische zone
- Het kunnen controleren op mogelijke beschadigingen van de hermetische zone en daaruit volgende besmettingen
- Het kunnen volgen van de procedure bij het scheuren van de couveusezak
- Het volgens de procedure kunnen losmaken en verpakken van de couveusezak
- Het nauwgezet kunnen toepassen van de procedures voor het ontsmetten, verpakken, etiketteren en evacueren van gecontamineerd afval via het materiaalsas
- Het kunnen opslaan en sorteren van gecontamineerd afval volgens de richtlijnen

- Het kunnen ontsmetten van gereedschappen

PBM's en CBM's = persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen

Probleemoplossende vaardigheden

- Het kwalitatief en kwantitatief kunnen evalueren en desnoods bijsturen van zijn eigen werkzaamheden
- Het gepast kunnen reageren op vastgestelde problemen met betrekking tot kwaliteit, veiligheid, milieu, proces en techniek rekening houdend met de voorschriften/procedures
- Het kunnen uitdenken van een raamkader aangepast aan de locatie zodat een vlotte en veilige verwijdering mogelijk is
- Het gepast reageren op de metingen van de concentratie aan asbestvezels in de lucht die afwijken van de norm

Motorische vaardigheden

- Het kunnen toepassen van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Het kunnen monteren en demonteren van steigers volgens instructies
- Het kunnen gebruiken van ladders en steigers volgens de veiligheidsregels
- Het kunnen snijden en bevestigen van de folie aan het raamkader
- Het kunnen monteren van personeel- en materiaalsassen
- Het kunnen afdekken van onverplaatsbare installaties en het afstoppen van openingen en doorgangen
- Het visueel kunnen nagaan op welke plaatsen rook uit de hermetische zone ontsnapt
- Het kunnen bevochtigen van asbesthoudend materiaal
- Het laag per laag en stuk per stuk kunnen losmaken van het asbesthoudend materiaal met het gepaste gereedschap
- Het kunnen afschuren van de ondergrond
- Het kunnen fijnreinigen van de ganse werkzone na de eerste reiniging
- Het kunnen fixeren van de resterende vezels en het asbestafval met een fixatieproduct
- Het kunnen losmaken van de (dubbele) folie, kleefbanden, etc.
- Het kunnen demonteren van wanden, sluisen, afzuigapparatuur, ...
- Het kunnen installeren van een couveusezak
- Het kunnen aanleggen van voldoende handigheid opdat de couveusezak niet beschadigd wordt
- Het voorzichtig kunnen demonteren van objecten bestaand uit asbesthoudend materiaal volgens de methode van de eenvoudige handelingen (manueel of met handgereedschap)
- Het kunnen fixeren van bekleding met een (elastische) coating en/of folie

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend op locatie in open of gesloten gebouwen die bewoond of in gebruik kunnen zijn.
- Dit beroep wordt uitgeoefend in situaties waarbij de veiligheidsomstandigheden voor zowel de uitvoerders als de omgeving permanent gemonitord en onder controle moeten worden gehouden volgens de vigerende asbestwetgeving

- Dit beroep wordt meestal in team uitgeoefend, waarbij de nodige flexibiliteit belangrijk is om zich aan te passen aan wijzigingen van planning, omgeving, klimatologische omstandigheden en risico's.
- De werkopdracht en het eindresultaat wordt strikt afgebakend en er heersen in veel gevallen strikte deadlines, wat resultaatgerichtheid, stressbestendigheid, concentratie, flexibiliteit en doorzettingsvermogen vraagt.
- De bouwsector kent veel reglementeringen, normen, aanbevelingen, codes van goede praktijk en technische voorlichtingsfiches inzake kwaliteit, veiligheid, gezondheid, hygiëne, welzijn, milieu en duurzaam bouwen.
- De situatie op de werkplek kan het dragen van lasten en werken in moeilijke houdingen en omstandigheden impliceren.

Handelingscontext

- Oog hebben voor kwaliteit en de veiligheidseisen, door met zorg, precisie, toewijding en respect voor de veiligheidsprocedures te werken.
- Op constructieve en gebruiksvriendelijke wijze uitwisselen van informatie met inspecties, klanten en collega's
- Aandacht hebben voor gevaarlijke situaties, veiligheidsprocedures en de signalisatie op de bouwplaats respecteren en PBM's en CBM's met zorg plaatsen, gebruiken en onderhouden.
- Omzichtig omgaan met grondstoffen en producten, rekening houdend met veiligheids-, plaatsings- en milieuvoorschriften.
- Zorgvuldig en nauwkeurig gebruiken van machines, gereedschappen en materialen.
- Het bijblijven met de (technologische) ontwikkelingen binnen de sector vergt leergierigheid en het volgen van (verplichte) opleidingen.

Autonomie

Is zelfstandig in

- het plannen en voorbereiden van de eigen werkzaamheden
- bepalen van de werkvolgorde
- het op- en afbouwen van de hermetische zone
- het verzekeren van luchtdichtheid en afzuiging van de hermetische zone
- het verwijderen van asbesthoudend materiaal
- het verpakken en ontsmetten van asbestafval.

Is gebonden aan

- een ontvangen werkopdracht, verwijderingsmethode en tijdsplanning
- kwaliteits- en milieuvoorschriften
- codes van goede praktijk
- wettelijke en technische voorschriften
- wettelijk voorgeschreven opleidingen
- veiligheids- en gezondheidsinstructies
- afspraken met collega's en derden
- instructies van gezondheidsinspecties (Toezicht op het Welzijn op het Werk, ...).
- instructies van de bouwplaatsverantwoordelijke

Doet beroep op

- een leidinggevende voor de werkopdracht en bij problemen (gevaarlijke en/of onveilige situaties, ...).

Verantwoordelijkheid

- Het werken in teamverband
- Het werken met oog voor kwaliteit
- Het werken met oog voor welzijn, veiligheid en milieu
- Het werken op hoogte
- Het rekening houden met de risico's bij het werken met asbest
- Het gebruiken van machines en gereedschappen
- Het veilig en ordelijk organiseren van zijn werkplek
- Het opbouwen van de hermetisch afgesloten zone
- Het verzekeren van de luchtdichtheid en de afzuiging van de hermetisch afgesloten zone
- Het binnengaan en het verlaten van de hermetisch afgesloten zone volgens de procedures
- Het verwijderen van asbest volgens de methode van de hermetisch afgesloten zone
- Het afbouwen van de hermetisch gesloten zone
- Het verwijderen van asbestisolatie rond leidingen volgens de couveusezak-methode
- Het verwijderen van asbest volgens de methode van de eenvoudige handelingen
- Het inkapselen van asbesthoudend materiaal
- Het verpakken en ontsmetten van asbestafval

2.3 ATTESTEN

Wettelijke Attesten

Geen vereisten.

Vereiste Attesten

De werkgever is door het KB van 16 maart 2006 verplicht een passende opleiding aan alle werknemers die aan asbest worden blootgesteld te voorzien. De werkgever doet voor het verstrekken van deze opleiding en de bijscholingen een beroep op een instelling extern aan de onderneming. Voor werknemers belast met het slopen of verwijderen van asbest of asbesthoudende materialen bedraagt de basisopleiding ten minste 32 uur en de jaarlijkse bijscholing ten minste 8 uur. Werfleiders krijgen dezelfde basisopleiding. Zij volgen een jaarlijkse bijscholing van 8 uur die gericht is op de specifieke taken van werfleiders.

Voor het uitoefenen van bepaalde bijkomende werkzaamheden en/of risicovolle taken zijn bepaalde attesten en/of certificaten vereist, zoals VCA, attest veilig werken op hoogte, ...

Het is steeds aangeraden de vigerende wetgeving te raadplegen, daar deze onderhevig kan zijn aan veranderingen.

Instapvoorwaarden

Geen vereisten.